

Aanbiedingsbrief voor Kamerleden
cc. Ministerie van KGG

Den Haag, 12 september 2024

Geachte heer / mevrouw,

Zonnepanelen worden minder rendabel door de voorgenomen afschaffing van de salderingsregeling per 2027. Dat is reden tot zorg, want het aantal zonnepanelen moet ook de komende jaren verder groeien om huishoudens minder kwetsbaar te maken voor hoge energieprijzen, onze afhankelijkheid van energie-importen te verkleinen en om onze klimaatdoelen te halen. Het kabinet kan investeren in zonnepanelen echter aantrekkelijk houden door mensen te stimuleren om naast zonnepanelen ook andere verduurzamingsmaatregelen te nemen waardoor ze meer opgewekte elektriciteit zelf gebruiken. Dat kan bijvoorbeeld met een warmtepomp of het laden van een elektrische auto. Zo kunnen huishoudens een groter deel van hun zelf opgewekte elektriciteit direct gebruiken. Dit is één van de bevindingen uit de studie 'Feitenbasis aanpassing salderingsregeling zonne-energie' uitgevoerd door CE Delft en TNO. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van NVDE, Holland Solar, Energie-Nederland en klimaatstichting HIER.

Hierbij bieden wij u het rapport aan. In deze brief delen wij graag met u de belangrijkste resultaten uit de studie en onze conclusies op basis daarvan.

Resultaten feitenonderzoek CE Delft en TNO

Het afschaffen van de salderingsregeling verlaagt het financieel rendement van zonnepanelen. Dat is te compenseren met meer direct gebruik van elektriciteit door de gebruiker zelf.

- De studie laat zien dat voor een gemiddeld huishouden in Nederland het terugverdienen van een investering in zonnepanelen met de salderingsregeling nu negen jaar duurt. Zonder de salderingsregeling wordt dit twaalf tot zeventien jaar. Een ruime onzekerheidsmarge omdat nu nog niet duidelijk is hoe hoog de kosten zijn die bij leveranciers overblijven als gevolg van (de toenemende groei van) het terugleveren van zonnestroom. Hoewel de terugverdientijd ook zonder salderen nog steeds een stuk korter is dan de levensduur van zonnepanelen, maakt dit het investeren in zonnepanelen voor sommige huishoudens minder aantrekkelijk.

- Door het verdwijnen van de salderingsregeling zullen terugleverkosten dalen. Maar ook in een scenario zonder salderingsregeling maken energieleveranciers kosten door het aansluiten van huishoudens met zonnepanelen. Dit komt door (1) de gemiddeld hogere prijs voor inkoop elektriciteit door een ander afnameprofiel (zonnepaneeleigenaren kopen op dure momenten in doordat ze zelf stroom hebben op goedkope momenten) en (2) hogere onbalanskosten (door de onvoorspelbaarheid van het weer en dus gevolgen voor *last minute* inkoop).
- Voor huurders blijft het ook zonder salderen mogelijk om dankzij zonnepanelen hun netto woonlasten te verlagen. Het financiële voordeel wordt echter ongeveer de helft kleiner nadat de salderingsregeling stopt. Het voordeel voor de huurder komt dan uit op zo'n honderd euro per jaar voor een standaard huurwoning. Bovendien zal het in dat geval voor de verhuurder lastiger zijn de investering binnen de levensduur van de zonnepanelen terug te verdienen.
- Het onderzoek laat ook zien dat een verhoging van het percentage zelf opgewekte elektriciteit die direct door hetzelfde huishouden wordt gebruikt ('eigen verbruik') gunstig is voor het financiële rendement van zonnepanelen. Dat kan met een warmtepomp of het laden van een elektrische auto. Met een forse stijging van het percentage eigen verbruik (van 30% naar 60%) kan het financiële rendement van zonnepanelen bijna weer op het niveau van de situatie mét salderen komen.

Conclusies NVDE, Holland Solar, Energie-Nederland en HIER

Naar onze mening is het afschaffen van de salderingsregeling noodzakelijk voor een toekomstbestendig en betaalbaar energiesysteem. Hierbij hoort ook nieuw beleid om het plaatsen van zonnepanelen voldoende aantrekkelijk te houden.

- Salderen zorgt ervoor dat het energiesysteem in Nederland, financieel gezien, als een soort batterij wordt gebruikt. De in de zomer teruggeleverde zonnestroom wordt immers op de energierekening weggestreept tegen in de winter verbruikte elektriciteit. De kosten die dit veroorzaakt worden betaald door alle huishoudens. Daardoor betalen mensen *zonder* zonnepanelen uiteindelijk een hogere rekening.
- De grote hoeveelheid zonnestroom die op een zonnige dag wordt teruggeleverd geeft steeds meer problemen op het elektriciteitsnet. Uitbreiding van de netcapaciteit kan de groei van teruggeleverde elektriciteit in Nederland niet bijhouden. Dit probleem zal voorlopig blijven bestaan tenzij het percentage eigen gebruik van zonnestroom aanzienlijk verhoogd wordt.
- Voor de energietransitie is ook een verschuiving naar elektrische toepassingen nodig. In de toekomst zullen steeds meer huishoudens hun huis met een warmtepomp verwarmen en zal het aantal elektrische auto's snel toenemen. Door het stimuleren van dergelijke ontwikkelingen kan het percentage eigen gebruik onder andere verhoogd worden.
- Belangrijk hierbij is wel dat deze technieken op een netvriendelijke manier worden ingepast.

Wie A zegt moet ook B zeggen: overheid blijf de verduurzaming van huishoudens stimuleren!

- Hoewel de salderingsregeling niet meer past bij de huidige fase van de energietransitie, is het in één keer afschaffen van de salderingsregeling in onze ogen een heftige ingreep voor huishoudens. Voor de energietransitie is het immers essentieel dat het aantal zonnepanelen in Nederland wel blijft stijgen.
- Het stimuleren van aanvullende verduurzamingsmaatregelen die het eigen gebruik van zelf opgewekte zonnestroom verhogen is de beste en meest effectieve manier om dit te bereiken. De afzenders van deze brief denken daarom graag met u mee over hoe dat beleid eruit moet komen te zien.

CE Delft/TNO en wij zijn beschikbaar om de studie en onze conclusies daaruit nader toe te lichten en vragen te beantwoorden. Het onderzoek is ook beschikbaar op <https://www.nvde.nl/ce-delft-en-tno-door-stroom-zelf-te-gebruiken-blijven-zonnepanelen-ook-zonder-saldering-rendabel/>

Met vriendelijke groet,

Olof van der Gaag, Nederlandse Vereniging Duurzame Energie
Peter Molengraaf, Holland Solar
Cora van Nieuwenhuizen, Energie-Nederland
Gijs Termeer, klimaatstichting HIER

ENERGIE
NEDERLAND

Over de NVDE

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten voor duurzame energie bij 1.600 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim € 43 miljard en bijna 200.000 werknemers in Nederland. Zo werkt de NVDE aan de economie van de toekomst, grip op de energierekening en minder afhankelijkheid van onbetrouwbare landen.

Over Holland Solar

Holland Solar is sinds 1983 dé branchevereniging voor alle bedrijven die actief zijn in de Nederlandse zonne-energiesector. Holland Solar zorgt voor de benodigde randvoorwaarden zodat de sector op een duurzame manier kan blijven groeien. Wij behartigen de belangen van de Nederlandse zonne-energiesector en werken samen met onze leden aan het inspireren, informeren, verbinden, en verder professionaliseren van de Nederlandse zonne-energiesector.

Over Energie-Nederland

Energie-Nederland is dé branchevereniging voor alle partijen die elektriciteit, gas en warmte produceren, leveren en verhandelen. Onze 80 leden zijn actief in zowel hernieuwbare als niet hernieuwbare energie en bieden verschillende diensten aan. Wij vertegenwoordigen vrijwel de volledige energiemarkt in Nederland. Onder onze leden zijn veel innovatieve spelers en nieuwkomers op de markt. Daarnaast ontwikkelen onze leden mooie duurzame initiatieven. De leden van Energie-Nederland behoren tot de grootste investeerders in hernieuwbare energie en vormen de verbindende schakel in een succesvolle energietransitie.

Over HIER

Klimaatstichting HIER ondersteunt bewonersinitiatieven, energiecoöperaties, gemeenten én bewoners thuis door kennis te ontwikkelen en te delen, goede voorbeelden uit te lichten en bijeenkomsten te organiseren. Daarnaast is HIER initiatiefnemer van onder andere [HIER opgewekt](#), de [CO₂-Prestatieladder](#), het [SlimmeBuren overzicht](#) en de [Climate Comedy Night](#) en medeorganisator van de [Nationale Klimaatweek](#).